

BÁO CÁO

đánh giá 01 năm thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới

Thực hiện Công văn số 3846-CV/BKTTW, ngày 06/9/2023 của Ban Kinh tế Trung ương về việc báo cáo đánh giá 01 năm thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương 5 khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới (Nghị quyết số 20-NQ/TW), Ban Thường vụ Tỉnh ủy Lạng Sơn báo cáo kết quả tình hình thực hiện trên địa bàn tỉnh như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM, TÌNH HÌNH

Lạng Sơn là tỉnh miền núi, biên giới, thuộc vùng Đông Bắc Tổ quốc, có đường biên giới tiếp giáp với Quảng Tây, Trung Quốc dài trên 231,74 km. Tổng diện tích tự nhiên 831.018 ha, trên 70% diện tích là đồi, núi. Toàn tỉnh có 11 đơn vị hành chính cấp huyện (10 huyện và 01 thành phố loại II), 200 đơn vị hành chính cấp xã; có 05 huyện, 20 xã, 01 thị trấn, 89 thôn biên giới. Dân số trung bình toàn tỉnh năm 2022 là 802,1 nghìn người, trong đó dân số nông thôn chiếm 76,83%. Tỉnh Lạng Sơn có 38 dân tộc, trong đó 04 dân tộc có từ 1.000 người trở lên, gồm dân tộc Nùng chiếm 42,9%, dân tộc Tày chiếm 36,1%, dân tộc Kinh chiếm 16,1%, dân tộc Dao chiếm 3,61%, 34 dân tộc còn lại chiếm 1,29% tổng số dân của tỉnh.

Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025 được triển khai thực hiện trong bối cảnh thuận lợi, khó khăn, thách thức đan xen. Tình hình thế giới, khu vực diễn biến nhanh chóng, khó đoán định; biến đổi khí hậu, giá cả nông sản giảm sâu trong khi giá vật tư, hàng hoá công nghiệp tăng cao...đã ảnh hưởng mạnh mẽ đến tình hình hoạt động khu vực kinh tế tập thể (KTĐT), hợp tác xã (HTX) trên địa bàn tỉnh nhất là đối với những HTX hoạt động trên lĩnh vực nông nghiệp. Nhưng với quyết tâm chính trị cao cùng sự hỗ trợ kịp thời, hiệu quả của Trung ương, Đảng bộ và Nhân dân tỉnh Lạng Sơn luôn phấn đấu vượt qua khó khăn, thách thức, triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XVII đạt những kết quả quan trọng.

Xác định phát triển KTĐT là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước, Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh đã đặc biệt quan tâm, ban hành nhiều chính sách hỗ trợ phát triển. Nhờ đó, HTX phát triển ngày càng mạnh mẽ hơn, tỷ lệ HTX hoạt động hiệu quả ngày càng cao, thu hút nhiều thành viên, xây dựng được nhiều mô hình điển hình tiên tiến, sản xuất kinh doanh theo chuỗi giá

trị sản phẩm bền vững, tạo sự lan tỏa trong khu vực KTTT trên địa bàn. Tuy nhiên, thời gian qua KTTT, HTX của tỉnh phát triển còn chậm, tỷ lệ đóng góp GRDP chưa đáp ứng yêu cầu, chưa tương xứng với yêu cầu nhiệm vụ, tiềm năng phát triển của tỉnh do nhiều nguyên nhân khác nhau, trong đó thiếu nguồn nhân lực và thiếu vốn tín dụng để phát triển sản xuất kinh doanh là điểm nghẽn chính trong phát triển KTTT, HTX của tỉnh.

II. CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN, QUẢN TRIỆT TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT 20-NQ/TW

Thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Lạng Sơn đã ban hành Chương trình hành động số 71-CTr/TU ngày 09/3/2023 về thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW; nghiêm túc tổ chức các hội nghị nghiên cứu, học tập, quán triệt, tuyên truyền nghị quyết nhằm tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả KTTT trong giai đoạn mới.

Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy ban hành Hướng dẫn số 145-HD/BTGTU ngày 15/3/2023 tuyên truyền thực hiện Chương trình hành động số 71-CTr/TU, ngày 09/3/2023 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh nhằm nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm của cấp ủy đảng các cấp trong lãnh đạo, chỉ đạo công tác đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả KTTT trong giai đoạn mới; góp phần thực hiện thắng lợi các mục tiêu Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Lạng Sơn lần thứ XVII, Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Công tác tuyên truyền đã được tiến hành thường xuyên, liên tục, có trọng tâm, trọng điểm; nội dung thông tin được cập nhật, lồng ghép với tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác phát triển kinh tế - xã hội.

Các sở, ban, ngành, UBND cấp huyện, các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh đã thực hiện tuyên truyền, phổ biến, quán triệt đến toàn thể cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động nội dung của Nghị quyết số 20-NQ/TW, Kế hoạch số 10-KH/TW ngày 23/8/2022 của Bộ Chính trị về thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, Nghị quyết số 09/NQ-CP ngày 02/02/2023 của Chính phủ về ban hành chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, Chương trình hành động số 71-CTr/TU, ngày 09/3/2023 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh. Đồng thời, thực hiện tuyên truyền lồng ghép nội dung các văn bản trên trong các cuộc hội nghị học tập, tập huấn chuyên đề nhằm tạo sự thống nhất cao trong nhận thức trong việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW và đẩy mạnh quyết tâm thực hiện nhiệm vụ xây dựng và phát triển KTTT trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Căn cứ định hướng tuyên truyền, Liên minh Hợp tác xã tỉnh, các cơ quan báo chí, hệ thống thông tin cơ sở trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn đã đẩy mạnh tuyên truyền, mở các chuyên mục, chuyên đề trên báo, đài nhằm nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và quần chúng Nhân dân về các chính sách, pháp luật của Nhà nước về KTTT. Phổ biến các mô hình thí điểm, xây dựng và mở rộng

điển hình tiên tiến các mô hình KTTT, HTX hoạt động hiệu quả, từng bước khẳng định KTTT là thành phần kinh tế quan trọng, góp phần phát triển kinh tế-xã hội¹.

III. VIỆC THỂ CHẾ HOÁ, CỤ THỂ HOÁ, TRIỂN KHAI, THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT 20-NQ/TW

1. Kết quả thể chế hoá, cụ thể hoá và công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp uỷ đảng trong triển khai Nghị quyết 20-NQ/TW và Kế hoạch 10 của Bộ Chính trị

Căn cứ đặc điểm tình hình của địa phương, tỉnh đã đặt ra các mục tiêu đến năm 2045 và đưa ra 05 nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm đó là: Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, đẩy mạnh công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức đúng, đầy đủ về bản chất, vị trí, vai trò và tầm quan trọng của kinh tế tập thể trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; Tiếp tục đổi mới, hoàn thiện cơ chế, chính sách khuyến khích, hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể; Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các tổ chức kinh tế tập thể; Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước đối với kinh tế tập thể; Phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, xã hội - nghề nghiệp và Liên minh Hợp tác xã tỉnh đối với phát triển kinh tế tập thể.

Trên cơ sở đó, Ban cán sự đảng UBND tỉnh đã chỉ đạo UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 115/KH-UBND, ngày 15/5/2023 về thực hiện Chương trình hành động số 71-CTr/TU để cụ thể hóa các mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp chủ yếu để các cấp, các ngành tổ chức thực hiện đồng bộ và có hiệu quả các nội dung theo đúng mục tiêu, quan điểm chỉ đạo của Trung ương. Để triển khai ngay Kế hoạch 115/KH-UBND trong năm 2023, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 143/KH-UBND ngày 24/6/2023, trong đó xây dựng các nhiệm vụ, giải pháp để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện có hiệu quả và phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng đơn vị; xác định rõ đơn vị chủ trì, đơn vị phối hợp và thời gian thực hiện từng nhiệm vụ cụ thể trong năm 2023.

2. Kết quả triển khai thực hiện các nhiệm vụ và giải pháp

2.1 Nhận thức đúng, đầy đủ về bản chất, vị trí, vai trò và tầm quan trọng của kinh tế tập thể trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa

1. Liên minh Hợp tác xã tỉnh: Năm 2022 đã tổ chức 29 Hội nghị tuyên truyền Luật HTX năm 2012 và hướng dẫn thành lập mới HTX cho trên 2.871 người. Năm 2023 đã phối hợp tổ chức 15 Hội nghị tuyên truyền về kinh tế tập thể trong đó có nội dung phổ biến các chương trình hành động, kế hoạch thực hiện Nghị quyết 20. Tổ chức 01 lớp tập huấn về nâng cao năng lực, nghiệp vụ kế toán HTX. Phối hợp xây dựng trên 20 tin, bài tuyên truyền về kinh tế tập thể, xây dựng 01 phóng sự chuyên đề, 05 phóng sự về tuyên truyền.

Báo Lạng Sơn: Ban Biên tập đã chỉ đạo, phân công phóng viên bám sát các địa bàn và phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng, các địa phương nắm bắt tình hình thực tế về KTTT. Từ khi thực hiện đến nay, Báo Lạng Sơn sản xuất, khai thác, đăng tải trên 300 tin, bài kèm ảnh, infographic có nội dung tuyên truyền liên quan đến phát triển kinh tế tập thể trên cả báo in và báo điện tử, trong đó, các tin, bài kèm ảnh, infographic do Báo Lạng Sơn sản xuất là trên 150 tác phẩm.

Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh: Tuyên truyền Chương trình hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã, và các văn bản hướng dẫn tổ chức triển khai thực hiện trong các chương trình thời sự hàng ngày, các chuyên mục phát thanh, truyền hình.

Hệ thống thông tin cơ sở: Hoạt động thông tin, tuyên truyền với nhiều hình thức phong phú như tuyên truyền trên Trang thông tin điện tử, trên các phương tiện thông tin đại chúng, truyền truyền qua hệ thống truyền thanh, xe lưu động, pa nô, áp phích, qua hoạt động của mạng lưới báo cáo viên, tuyên truyền viên cơ sở...

Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh đã tổ chức quán triệt, tuyên truyền nội dung Cần xác định rõ trách nhiệm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện các nghị quyết, quy định của pháp luật, chính sách về phát triển KTTT là nhiệm vụ trọng tâm, thường xuyên và là một trong những nhiệm vụ quan trọng của chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh. Đổi mới tư duy phát triển và đẩy mạnh quyết tâm của các cấp, các ngành về nhiệm vụ xây dựng và phát triển KTTT trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; kịp thời khen thưởng, tôn vinh và nhân rộng các tổ chức KTTT hoạt động hiệu quả trên địa bàn.

Căn cứ vào nội dung chỉ đạo của Tỉnh uỷ và UBND tỉnh, các huyện, thành phố thường xuyên chỉ đạo, tổ chức thực hiện tuyên truyền cho toàn thể cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân nhận thức đầy đủ về quan điểm, đường lối của Đảng về xây dựng, phát triển doanh nghiệp, KTTT, HTX; Chương trình hỗ trợ phát triển KTTT, HTX tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2021 - 2025, các chính sách khuyến khích, hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi cho HTX phát triển vững mạnh, hoạt động có hiệu quả bằng nhiều hình thức phong phú như: Tuyên truyền qua các phương tiện thông tin đại chúng, truyền thanh, truyền hình; lồng ghép thông qua các cuộc họp sơ kết, tổng kết về tình hình thực hiện chính sách hỗ trợ thành lập mới, đào tạo bồi dưỡng cán bộ HTX, THT. Đồng thời ban hành các kế hoạch, văn bản triển khai Luật Hợp tác xã, kế hoạch phát triển KTTT hàng năm, 5 năm, lồng ghép với các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của huyện, chương trình tái cơ cấu ngành nông nghiệp gắn với xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện. Tích cực tuyên truyền, vận động, khuyến khích các tổ chức, cá nhân và hộ kinh doanh chuyển đổi, thành lập doanh nghiệp trên địa bàn; hỗ trợ, hướng dẫn các HTX nghiên cứu, căn cứ tình hình sản xuất và hoạt động của HTX đăng ký, hoàn thiện hồ sơ tham gia các chương trình, đề án của trung ương, của tỉnh, dự án phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn.

2.2. Tiếp tục đổi mới, hoàn thiện cơ chế, chính sách khuyến khích, hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể

Đến thời điểm báo cáo, tỉnh Lạng Sơn có tổng số 478 HTX với tổng vốn đăng ký khoảng 1.078 tỷ đồng. Trong đó, 403 HTX đang hoạt động, 75 HTX tạm ngừng hoạt động (trong đó có 48 HTX không hoạt động nhưng vẫn tồn tại trên sổ sách, đang tiến hành thủ tục giải thể). Lĩnh vực hoạt động chủ yếu là nông, lâm, ngư nghiệp chiếm khoảng 71%, lĩnh vực phi nông nghiệp chiếm khoảng 29%; có 230 THT với 4.650 thành viên, hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp, thủy lợi, cung cấp nước sạch và tiểu thủ công nghiệp; có 02 Liên hiệp HTX hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp, với 13 HTX thành viên tham gia, đã ngừng hoạt động chờ giải thể do kinh doanh không hiệu quả.

Thực hiện Quyết định số 1804/QĐ-TTg, ngày 13/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã giai đoạn 2021 - 2025, tỉnh Lạng Sơn đã ban hành Chương trình số 19/CTr-UBND, ngày 23/5/2021 về hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã giai đoạn 2021 -

2025²; các Kế hoạch, Đề án đổi mới hình thức tổ chức sản xuất, gắn với chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm, nâng cao năng lực, hiệu quả của các HTX trong giai đoạn mới³; Nghị quyết số 08/2019/NQ-HĐND, ngày 10/12/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh về chính sách đặc thù khuyến khích đầu tư, phát triển hợp tác, liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, nông thôn trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2020-2025 (Nghị quyết 08/2019/NQ-HĐND) và Nghị quyết số 15/2021/NQ-HĐND, ngày 17/7/2021 về sửa đổi bổ sung Nghị quyết 08/2019/NQ-HĐND. Trên cơ sở đó, các ngành, các huyện chủ động xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện theo nhiệm vụ được phân công, thực hiện hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn HTX tiếp cận nguồn vốn vay, tháo gỡ khó khăn cho các HTX.

Thực hiện Quyết định số 167/QĐ-TTg, ngày 03/02/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới hiệu quả tại các địa phương trên cả nước giai đoạn 2021-2025, UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 102/KH-UBND, ngày 06/5/2021 về thực hiện Đề án lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới hiệu quả giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn; Quyết định số 243/QĐ-UBND, ngày 07/02/2022 của UBND tỉnh Lạng Sơn về việc phê duyệt danh sách hợp tác xã tham gia Đề án lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới hiệu quả giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn, theo đó có 04 HTX tham gia Đề án⁴.

Chính sách phát triển nguồn nhân lực

2. Chương trình số 19/CTr-UBND, ngày 23/5/2021 của UBND tỉnh về hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2021-2025, trong đó, cụ thể hóa lộ trình thực hiện và giao trách nhiệm cho từng ngành, huyện thực hiện các nội dung hỗ trợ sau: (1) Thành lập mới, củng cố tổ chức KTTT, HTX; (2) Nâng cao năng lực, nhận thức cho khu vực KTTT; (3) Xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường (4) Hỗ trợ đầu tư kết cấu hạ tầng và chế biến sản phẩm từ 40 HTX trở lên; (5) Hỗ trợ khác. Tổng kinh phí dự kiến hỗ trợ khoảng 164.050 triệu đồng, trong đó NSTW là 55.600 triệu đồng, NSDP là 39.450 triệu đồng, nguồn vốn khác là 69.000 triệu đồng (Trung bình mỗi năm hỗ trợ khoảng 33 tỷ đồng). Nguồn vốn hỗ trợ từ ngân sách Trung ương (NSTW), ngân sách địa phương (NSDP) và nguồn vốn hỗ trợ hợp pháp khác (Nguồn vốn NSTW chủ yếu lồng ghép từ Chương trình mục tiêu quốc gia; nguồn NSDP thực hiện theo Nghị quyết 08/2019/NQ-HĐND và Nghị quyết số 15/2021/NQ-HĐND ngày 17/7/2021 về sửa đổi bổ sung Nghị quyết 08/2019/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân tỉnh về chính sách đặc thù khuyến khích đầu tư, phát triển hợp tác, liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, nông thôn trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2020-2025).

3. Kế hoạch số 129/KH-UBND ngày 05/6/2021 của UBND tỉnh Lạng Sơn thực hiện Đề án Chương trình mỗi xã một sản phẩm tỉnh Lạng Sơn, giai đoạn 2021 - 2025; Kế hoạch số 102/KH-UBND ngày 06/5/2021 thực hiện Đề án lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới hiệu quả giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn; Kế hoạch số 113/KH-UBND ngày 19/5/2021 thực hiện Chương trình hành động số 04-CTr/TU ngày 06/11/2020 của Ban chấp hành Đảng bộ tỉnh về đẩy mạnh tái cơ cấu ngành nông nghiệp gắn với xây dựng nông thôn mới, giai đoạn 2021-2025; Kế hoạch số 174/KH-UBND ngày 21/10/2020 của UBND tỉnh Lạng Sơn về việc nâng cao chất lượng, năng lực, hiệu quả hoạt động của Hợp tác xã nông nghiệp trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021 – 2025; Quyết định 1029/QĐ-UBND, ngày 25/5/2021 của UBND tỉnh Lạng Sơn phê duyệt Đề án Đổi mới hình thức tổ chức sản xuất, gắn với chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm, xây dựng thương hiệu trong lĩnh vực nông lâm nghiệp giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030.

4. (1) Hợp tác xã dịch vụ chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản Lê Hồng Phong (huyện Bắc Sơn) tham gia hoàn thiện mô hình HTX đánh bắt, nuôi trồng thủy sản và bảo vệ nguồn lợi cộng đồng; (2) Hợp tác xã nông sản huyện Chi Lăng tham gia hoàn thiện mô hình HTX nông nghiệp đảm nhiệm các dịch vụ đầu vào, sơ chế/chế biến và đầu ra trong chuỗi giá trị nông sản; (3) Hợp tác xã nông nghiệp An Sơn (thành phố Lạng Sơn) tham gia hoàn thiện mô hình HTX vừa sản xuất, vừa tham gia trị trường (sản giao dịch nông sản); (4) Hợp tác xã hợp tác SXKD Hồng Vành Khuyên Nà Mồ (huyện Văn Lãng) tham gia hoàn thiện mô hình HTX nông nghiệp đảm nhiệm các dịch vụ đầu vào, sơ chế/chế biến và đầu ra trong chuỗi giá trị nông sản.

Tỉnh Lạng Sơn đã thực hiện lồng ghép nội dung bồi dưỡng, đào tạo về KTTT vào chương trình đào tạo lý luận chính trị (hệ tập trung và không tập trung), chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ thuộc diện ban thường vụ huyện ủy, thành ủy thuộc tỉnh và tương đương quản lý tại Trường Chính trị Hoàng Văn Thụ là đơn vị sự nghiệp thuộc Tỉnh ủy Lạng Sơn. Các giảng viên nghiên cứu, lồng ghép vào bài giảng phù hợp trong các chương trình đào tạo, bồi dưỡng do Nhà trường đảm nhận. Qua triển khai đã góp phần tạo sự thống nhất cao trong nhận thức của cán bộ, viên chức, lao động và học viên trong việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW⁵. Tuy nhiên, hiện tại chỉ thực hiện lồng ghép và nội dung đào tạo, bồi dưỡng, chưa có đề xuất nghiên cứu khoa học trong việc xây dựng và phát triển KTTT tại địa phương.

Tỉnh đã chỉ đạo các cơ quan chuyên môn xây dựng, ban hành kế hoạch phát triển giáo dục nghề nghiệp giai đoạn 2021 - 2025, Kế hoạch phát triển giáo dục nghề nghiệp hàng năm. Trong đó, tập trung thực hiện đào tạo nghề cho lao động trong HTX, THT; nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ thuật cho cán bộ, thành viên HTX, THT. Ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các cơ sở Giáo dục nghề nghiệp, các phòng Lao động, Thương binh, Xã hội - Dân tộc các huyện, thành phố thực hiện triển khai gắn kết với doanh nghiệp trong công tác đào tạo, chủ động đẩy mạnh hợp tác 3 bên Nhà nước - Nhà trường - Doanh nghiệp. Phối hợp với các HTX có nhu cầu sử dụng lao động qua đào tạo thực hiện đào tạo, đào tạo lại, đào tạo nâng cao, đào tạo theo đơn đặt hàng nhằm tạo nguồn lao động có trình độ đáp ứng cho nhu cầu của các tổ chức KTTT; phối hợp với Liên minh Hợp tác xã tổ chức rà soát, thống kê nhu cầu giáo dục nghề nghiệp cho lao động, căn cứ nhu cầu đào tạo thực hiện xây dựng kế hoạch đào tạo nghề, lao động chuyên môn kỹ thuật cho các HTX⁶.

Về công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực quản trị, nhận thức đối với các cán bộ quản lý trong khu vực KTTT, tỉnh Lạng Sơn đã huy động, lồng ghép các nguồn kinh phí hỗ trợ đào tạo, bồi dưỡng đối với cán bộ quản lý. Tiến hành tổ chức các lớp đào tạo, tập huấn để nâng cao trình độ, kiến thức cho khu vực KTTT⁷.

5. Tính từ khi Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII ban hành Nghị quyết số 20-NQ/TW đến nay, Nhà trường đã thực hiện được 67 lớp đào tạo, bồi dưỡng với 4.813 học viên (Các lớp đào tạo lý luận chính trị 37 lớp với 2.039 học viên; Các lớp bồi dưỡng cập nhật kiến thức 30 lớp với 2.774 học viên)

6. Từ khi ban hành Nghị quyết đến ngày 30/8/2023 thực hiện đào tạo nghề các cấp trình độ cho 22.048 lao động, giải quyết việc làm mới cho khoảng 19.200 lao động trên địa bàn tỉnh (bao gồm cả lao động trong các doanh nghiệp và hợp tác xã)

7. Đã tổ chức 01 lớp tập huấn về nâng cao năng lực, nghiệp vụ kế toán HTX năm 2023 cho 45 người là thành viên HĐQT, giám đốc, kế toán thành viên các HTX trên địa bàn tỉnh và 01 lớp tập huấn “Phát triển chuỗi giá trị nông nghiệp bền vững dựa vào tài nguyên bản địa trên địa bàn huyện Văn Quan”, ngày 07 - 08/7/2023 cho 40 người là thành viên HĐQT, giám đốc, kế toán thành viên các HTX trên địa bàn (đạt 28,5% chỉ tiêu kế hoạch). Dự kiến đến 31/12/2023, tiếp tục tổ chức 05 lớp bồi dưỡng, cho khoảng 500 cán bộ quản lý HTX về nghiệp vụ công tác quản trị, kiểm soát tại HTX trên địa bàn tỉnh đạt 100% kế hoạch, nhiệm vụ giao.

Giai đoạn 2021-2025, Liên minh Hợp tác xã tỉnh chủ trì thực hiện đào tạo đối với thành viên và người lao động của KTTT, HTX khoảng 20 người theo Chương trình số 19/CTr-UBND, ngày 23/5/2021 của UBND tỉnh, với dự toán kinh phí từ nguồn Trung ương khoảng 500 triệu đồng; đến nay chưa thực hiện được do chưa có nguồn kinh phí Ngân sách Trung ương phân bổ và các HTX chưa đăng ký, cử người đi đào tạo.

Hỗ trợ đưa lao động trẻ về làm việc tại tổ chức KTTT, HTX: Lũy kế từ khi thực hiện đến nay đã hỗ trợ 29 trí thức trẻ đưa về làm việc tại 27 HTX tại địa bàn 10 huyện, thành phố với mức lương bằng 1,5 mức lương tối thiểu, tổng kinh phí thực hiện khoảng 1.170 triệu đồng.

Chính sách đất đai

Về công tác lập quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất, UBND tỉnh đã phê duyệt điều chỉnh Quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030, Kế hoạch sử dụng đất năm 2023 của 11 huyện, thành phố; ban hành điều chỉnh, phân bổ bổ sung chỉ tiêu đất đai tại Quyết định số 326/QĐ-TTg, ngày 09/3/2022 của Thủ tướng Chính phủ; điều chỉnh Quyết định 927/QĐ-UBND về phân bổ chỉ tiêu đất đai. Hướng dẫn, chỉ đạo các huyện, thành phố về việc lập hồ sơ cập nhật, bổ sung danh mục công trình, dự án vào trong Kế hoạch sử dụng đất năm 2023 cấp huyện, báo cáo kết quả thực hiện chỉ tiêu sử dụng đất được phân bổ và đề xuất nhu cầu chỉ tiêu sử dụng đất để thực hiện các dự án đầu tư trên địa bàn. Kết quả năm 2023, UBND tỉnh đã ban hành 06 Quyết định phê duyệt điều chỉnh, bổ sung Kế hoạch sử dụng đất năm 2023 các huyện: Chi Lăng, Bắc Sơn, Cao Lộc, Hữu Lũng, Đình Lập, Văn Quan.

Để đảm bảo việc sử dụng đất đai đạt hiệu quả, UBND tỉnh cho các tổ chức KTTT chuyển đổi và thành lập mới thuê, chuyển mục đích sử dụng đất theo quy định. Giao cho cơ quan chuyên môn là Sở Tài nguyên và môi trường, thường xuyên phối hợp với UBND các huyện, thành phố tham mưu giải quyết khó khăn, vướng mắc, đẩy nhanh tiến độ giải phóng mặt bằng các dự án trên địa bàn tỉnh. Tham mưu tổ chức họp xin ý kiến các sở, ngành về nội dung đề xuất xử lý khó khăn, vướng mắc trong công tác bồi thường GPMB của UBND các huyện, thành phố định kỳ hàng tháng.

Chính sách tài chính, chính sách tín dụng

Ngân hàng nhà nước chi nhánh tỉnh Lạng Sơn đã và đang triển khai các giải pháp hỗ trợ HTX tiếp cận vốn tín dụng ngân hàng phục vụ sản xuất kinh doanh. Các nội dung cho vay được thực hiện theo chương trình hỗ trợ lãi suất của Chính phủ và địa phương tại Nghị quyết 08/2019/NQ-HĐND và Nghị quyết 15/2021/NQ-HĐND chính sách đặc thù khuyến khích đầu tư, phát triển hợp tác, liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, nông thôn trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2020 - 2025, chương trình hỗ trợ lãi suất 2% từ nguồn ngân sách nhà nước theo Nghị định 31/2022/NĐ-CP và Nghị định 36/2022/NĐ-CP. Đến thời điểm 31/8/2023, nội dung hỗ trợ về chính sách tín dụng đã đạt được một số kết quả nhất định⁸. Chỉ đạo các tổ chức tín dụng trên địa bàn tăng cường hỗ trợ các tổ chức KTTT trong tiếp cận vốn ngân hàng, chủ động nắm bắt nhu cầu vốn tín dụng của lĩnh vực KTTT, tiếp cận các dự án/phương án sản xuất kinh doanh khả thi, hiệu

8. Có 19 HTX có dư nợ vay vốn tại các chi nhánh NHTM trên địa bàn tỉnh, chiếm 4,5% tổng số HTX. Dư nợ đạt 83,5 tỷ đồng, chiếm 0,21% tổng dư nợ, tăng 10,5% so với cùng kỳ 2022. Có 02 HTX được hỗ trợ lãi suất 2% từ ngân sách nhà nước theo Nghị định 31/2022/NĐ-CP. Dư nợ cho vay của các HTX theo Nghị quyết 08/2019/NQ-HĐND và Nghị quyết 15/2021/NQ-HĐND của HĐND tỉnh đạt 14,6 tỷ đồng, chiếm 3,3% tổng dư nợ.

quả để đầu tư vốn tín dụng. Tuy nhiên số HTX được tiếp cận vốn vay rất ít do quy mô nhỏ, hoạt động chưa hiệu quả.

Về hoạt động của Quỹ hỗ trợ phát triển HTX: Trong năm 2022, UBND tỉnh đã lãnh đạo, chỉ đạo các mặt hoạt động của Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX tỉnh theo Quy chế, Điều lệ hoạt động của Quỹ, kiện toàn bổ sung Chủ tịch Hội đồng quản lý quỹ do khuyết thiếu. Vốn điều lệ của Quỹ là 7,5 tỷ đồng. Quỹ đã cho 24 HTX vay để thực hiện 32 dự án với lãi suất ưu đãi. Quỹ đã ban hành Nghị quyết, xây dựng các kế hoạch và chỉ đạo triển khai thực hiện. Tăng cường công tác kiểm tra, rà soát tất cả các HTX vay vốn tại Quỹ theo chỉ đạo của UBND tỉnh. Trong 8 tháng đầu năm 2023, Quỹ đã tiến hành rà soát hồ sơ, tổ chức các cuộc làm việc, thống nhất với UBND các huyện về việc xem xét, xử lý thu nợ vốn vay của Quỹ đối với các HTX nợ quá hạn, các HTX sử dụng vốn vay không đúng mục đích, không hiệu quả. Ngoài ra, các HTX còn vay vốn đối với Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX Việt Nam và Quỹ Quốc gia giải quyết việc làm⁹.

Chính sách khoa học - công nghệ

Tỉnh Lạng Sơn đã có các chính sách hỗ trợ ứng dụng khoa học, đổi mới công nghệ, đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số. Tích cực lựa chọn những nội dung thiết thực trong lĩnh vực khoa học và công nghệ nhằm khuyến khích các tổ chức, cá nhân đặc biệt là các tổ chức KTTT, HTX tham gia nghiên cứu và xây dựng mô hình ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ vào sản xuất, kinh doanh:

- *Hỗ trợ ứng dụng khoa học, đổi mới công nghệ, đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số:* Đã tiến hành hỗ trợ HTX thông qua công tác nghiên cứu các biện pháp kỹ thuật nâng cao năng suất, chất lượng đối với các cây trồng, vật nuôi chủ lực, đặc sản có thể mạnh của địa phương, nghiên cứu thử nghiệm đối với các giống cây trồng mới; nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ nâng cao giá trị và phát triển bền vững một số sản phẩm OCOP. Tiến hành khảo sát xác định nhu cầu tìm kiếm, chuyển giao công nghệ nước ngoài từ các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn theo “Chương trình tìm kiếm và chuyển giao công nghệ từ nước ngoài đến năm 2030” của Bộ Khoa học và Công nghệ để hỗ trợ các doanh nghiệp tìm kiếm công nghệ. Tổ chức Hội thảo khoa học “Vai trò của công nghệ bảo quản và chế biến sản phẩm sau thu hoạch trong sản xuất nông nghiệp” nhằm trao đổi, thảo luận về việc đưa kỹ thuật, công nghệ tiên tiến áp dụng vào khâu chế biến, bảo quản nông sản và thực phẩm sau khi thu hoạch, góp phần làm giảm tổn thất sau thu hoạch, nâng cao chất lượng, giá trị và an toàn thực phẩm cho các sản phẩm nông nghiệp.

- *Hỗ trợ xác lập quyền sở hữu trí tuệ và phát triển tài sản trí tuệ:* Triển khai thực hiện Đề án triển khai Chiến lược Sở hữu trí tuệ đến năm 2030, giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn, phê duyệt kèm theo Quyết định số 527/QĐ-UBND, ngày 31/3/2020 của UBND tỉnh Lạng Sơn.

9. Lũy kế đến nay, Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX Việt Nam cho HTX An Hồng, thành phố Lạng Sơn vay với số vốn vay 04 tỷ đồng. Liên minh HTX tỉnh đã phối hợp với ngân hàng Chính sách - Xã hội cho các thành viên của 05 HTX vay vốn Quỹ Quốc gia giải quyết việc làm từ các Chi nhánh ngân hàng, dư nợ cho vay 822 triệu đồng.

- *Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo*: Triển khai, cụ thể hóa các mục tiêu, nội dung của Đề án Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 844/QĐ-TTg, ngày 18/5/2016, Kế hoạch số 201/KH-UBND, ngày 23/12/2020 của UBND tỉnh về hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2021 -2025 phù hợp với tình hình thực tiễn của tỉnh; từ đó tạo lập môi trường thuận lợi để thúc đẩy, hỗ trợ quá trình hình thành và phát triển loại hình doanh nghiệp có khả năng tăng trưởng dựa trên khai thác tài sản trí tuệ, công nghệ, mô hình kinh doanh mới.

Chính sách hỗ trợ về thông tin kinh tế, kỹ năng tiếp thị và nghiên cứu thị trường

- *Hoạt động xúc tiến thương mại*: Năm 2022, tỉnh Lạng Sơn đã hỗ trợ các doanh nghiệp, HTX tham gia hội chợ triển lãm trong và ngoài nước như hỗ trợ gian hàng tham gia các Hội chợ nhằm hỗ trợ doanh nghiệp, HTX giới thiệu, quảng bá sản phẩm... mở rộng thị trường tiêu thụ được tổ chức trên địa bàn tỉnh. Năm 2023, tỉnh đã phối hợp với Cục Xúc tiến thương mại - Bộ Công Thương tổ chức Hội nghị giao ban công tác xúc tiến thương mại Khu vực phía Bắc năm 2023 tại thành phố Lạng Sơn.

- *Công tác mở rộng thị trường*: Tỉnh Lạng Sơn đã thực hiện công tác hỗ trợ doanh nghiệp, HTX theo khoản 4, 5, 6 Điều 9 Nghị quyết 08/2019/NQ-HĐND ngày 10/12/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh về chính sách đặc thù khuyến khích đầu tư, phát triển hợp tác, liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, nông thôn trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2020-2025¹⁰.

Triển khai hỗ trợ 03 HTX¹¹ tham gia Chương trình “Thương hiệu vàng nông nghiệp Việt Nam” do Tổng hội Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam tổ chức. Hỗ trợ được 11 HTX¹² tham gia Hội chợ triển lãm thương mại, trưng bày giới thiệu sản phẩm, phiên chợ nông sản, tuần lễ quảng bá nhằm giới thiệu, quảng bá các loại sản phẩm nông, lâm sản đặc trưng, sản phẩm OCOP tỉnh Lạng Sơn tại các tỉnh góp phần nâng cao thương hiệu, đưa sản phẩm của các HTX nông nghiệp trên địa bàn tỉnh gần hơn với người tiêu dùng trong cả nước và nước ngoài từ đó các HTX có cơ hội tìm kiếm các đối tác để thực hiện liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm.

¹⁰. Năm 2022: Hỗ trợ hoạt động tuyên truyền quảng bá cho 05 HTX tổng mức kinh phí là 150.000.000 đồng; Hỗ trợ tham gia hội chợ triển lãm cho các HTX với tổng kinh phí là 46.508.000 đồng; Hỗ trợ thuê địa điểm bán sản phẩm trong nước với số tiền giải ngân 25.000.000 đồng

Năm 2023: Đang thực hiện làm hồ sơ hỗ trợ hoạt động tuyên truyền quảng bá cho 6 HTX tổng mức kinh phí là 180.000.000 đồng, Hỗ trợ tham gia hội chợ triển lãm cho 5 HTX với tổng kinh phí là 75.000.000 đồng; Hỗ trợ thuê địa điểm bán sản phẩm trong nước cho 05 HTX với tổng kinh phí là 150.000.000 đồng. Đến ngày 30/8/2023 một số đơn vị đã thực hiện thuê địa điểm và đang hoàn thiện hồ sơ, chưa tiến hành thanh quyết toán

¹¹. HTX Thành Lộc với sản phẩm gà sáu ngón Mẫu Sơn; HTX Nông sản Hữu Lũng, huyện Hữu Lũng; HTX Thạch đen Hồng Nhung, huyện Tràng Định

¹². HTX sản xuất và DVNN Đồng Mô; HTX nông sản sạch Lạng Sơn; Hợp tác xã Dịch vụ Yên Sơn, HTX chế biến nông sản Lụa Vy; HTX nông sản sạch Tràng Định, HTX sản xuất kinh doanh Hồng Vành Khuyên Nà Mò, HTX Nông nghiệp An Sơn; HTX nông sản Hữu Lũng; HTX Nông sản huyện Chi Lăng; HTX rau củ quả sạch Tràng Định; HTX Chè dưới tán Hối

Xây dựng nhãn hiệu; truy xuất nguồn gốc, xuất xứ hàng hóa; phát triển sản phẩm OCOP cho 15 HTX; 02 THT¹³ với 13 sản phẩm có thể mạnh, chủ lực của địa phương như: Na; Hồng không hạt Bảo Lâm... tiếp cận tham gia Chương trình Mỗi xã một sản phẩm (OCOP) góp phần xây dựng phát triển thương hiệu sản phẩm.

Xây dựng hỗ trợ nâng cao chất lượng mô hình HTX hoạt động hiệu quả, tăng cường liên kết giữa tổ chức KTTT với các thành phần kinh tế khác, thúc đẩy các doanh nghiệp tham gia hỗ trợ liên kết, tiêu thụ sản phẩm như:

Triển khai 10¹⁴ chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông lâm nghiệp cho các sản phẩm chủ lực của tỉnh có thành phần tham gia chuỗi như Doanh nghiệp; HTX; THT trong đó có 11 HTX; 01 THT.

Triển khai hỗ trợ cho 07 HTX¹⁵; 01 THT tham gia mô hình chuyển giao các tiến bộ khoa học kỹ thuật và công nghệ mới cho lao động nông thôn, tăng kỹ năng về điều hành quản lý sản xuất nông nghiệp theo quy trình sản xuất thực hành nông nghiệp tốt VietGAP, sản phẩm đạt tiêu chuẩn đưa ra thị trường đạt hiệu quả kinh tế hơn mà còn cải thiện được sức khỏe của chính nông dân và hạn chế sự ô nhiễm môi trường do việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật và phân bón đúng quy định.

- *Công tác hỗ trợ HTX tham gia phát triển thương mại điện tử, hạ tầng thương mại:* UBND tỉnh đã chỉ đạo các cơ quan chuyên môn tập trung triển khai thực hiện các nhiệm vụ như: xây dựng phần mềm quản lý doanh nghiệp, hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi số; xây dựng website thương mại điện tử bán hàng, tập huấn bồi dưỡng kiến thức thương mại điện tử...¹⁶.

- *Công tác hỗ trợ tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, HTX trong hoạt động xuất nhập khẩu:* Đã tổ chức thành công các Hội nghị kết nối các doanh nghiệp, HTX, tổ sản xuất mở rộng, liên kết; giải quyết kịp thời khó khăn, vướng mắc.

2.3. Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các tổ chức kinh tế tập thể

Hàng năm, UBND tỉnh chỉ đạo UBND các huyện, thành phố xây dựng kế hoạch và tiến hành kiểm tra các HTX nhằm đánh giá công tác chỉ đạo, điều hành và kết quả củng cố, phát triển KTTT ở các địa phương. Đồng thời chỉ đạo các cơ quan, đơn vị có liên quan thường xuyên tổng hợp, theo dõi KTTT trên địa bàn huyện; tham mưu tuyên truyền, tổ chức triển khai thực hiện các chính sách hỗ trợ phát triển

13. Năm 2022: 07 HTX, THT; Năm 2023: 08 HTX, THT.

14. Năm 2022: 05 chuỗi: 01 THT, 05 HTX; Năm 2023: 05 chuỗi: 06 HTX

15. Năm 2022: 02 mô hình: 02 HTX ; Năm 2023: 05 mô hình 05 HTX Hợp tác xã sản xuất cây ăn quả xã Nhật Tiến huyện Hữu Lũng; HTX Sản xuất và Dịch vụ nông nghiệp Đồng Mô, huyện Chi Lăng; HTX nông nghiệp sinh thái Cường Hưng, huyện Tràng Định; HTX Thành Lộc, huyện Lộc Bình; HTX Bắc Lãng, huyện Đình Lập .

16. Triển khai thực hiện các chương trình thương mại điện tử được Bộ Công Thương, UBND tỉnh phê duyệt năm 2023, tập trung vào các nội dung như: xây dựng phần mềm quản lý doanh nghiệp, hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi số; xây dựng website thương mại điện tử bán hàng, tập huấn bồi dưỡng kiến thức thương mại điện tử... Tích cực đưa các sản phẩm OCOP, sản phẩm nông nghiệp của tỉnh lên gian hàng của Trung tâm Khuyến công và Xúc tiến thương mại trên sàn giao dịch thương mại điện tử VOSO.VN, đến nay đã đưa được 40 sản phẩm lên gian hàng. Hỗ trợ kết nối chào bán và đăng thông tin về sản phẩm OCOP, sản phẩm nông sản của tỉnh trên mạng xã hội như Facebook, Zalo...

KTTT có hiệu quả như: chính sách hỗ trợ về đất đai, khuyến công, khuyến nông, xây dựng nông thôn mới, nguồn vốn cho các HTX sản xuất kinh doanh...

Chỉ đạo UBND các huyện, thành phố tập trung triển khai số hóa cơ sở dữ liệu, thông tin về HTX nông nghiệp trên địa bàn. Tuyên truyền, hướng dẫn khuyến khích các tổ chức KTTT, HTX từng bước thực hiện chuyển đổi số, hỗ trợ HTX nông nghiệp ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong các hoạt động sản xuất kinh doanh nhằm đáp ứng yêu cầu của thị trường và từng bước nâng cao chất lượng dịch vụ, sản phẩm nông nghiệp. Hướng dẫn, khuyến khích liên kết giữa KTTT lĩnh vực nông nghiệp với các thành phần kinh tế khác, đặc biệt là liên kết với doanh nghiệp tiêu thụ, sử dụng sản phẩm, dịch vụ, tạo điều kiện cho KTTT lĩnh vực nông nghiệp hoạt động có hiệu quả. Nâng cao nhận thức, tư vấn phương án chuyển đổi số phù hợp cho các HTX; xây dựng và nhân rộng một số mô hình HTX chuyển đổi số hiệu quả; hướng dẫn các thủ tục để giúp các HTX tăng khả năng tiếp cận các chính sách hỗ trợ của nhà nước; hỗ trợ xây dựng, triển khai và tháo gỡ khó khăn đối với phương án sản xuất kinh doanh của các HTX để phù hợp với các định hướng phát triển của HTX.

Đối với nội dung xử lý dứt điểm các HTX ngừng hoạt động, chờ giải thể theo quy định của pháp luật. Thực hiện Công văn số 6563/BKHĐT-HTX, ngày 28/9/2021 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, UBND tỉnh Lạng Sơn đã chỉ đạo Sở Kế hoạch và Đầu tư ban hành Công văn số 1757/SKHĐT-ĐKKD, ngày 11/10/2021 đề nghị UBND các huyện, thành phố hướng dẫn xử lý HTX không hoạt động, khó khăn trong giải thể, chưa đăng ký và tổ chức lại theo Luật Hợp tác xã năm 2012; trong đó đề nghị UBND các huyện, thành phố chỉ đạo Phòng Tài chính - Kế hoạch khẩn trương rà soát, kiểm tra chi tiết thực trạng của các HTX không hoạt động, phân loại xây dựng các phương án xử lý đối với từng trường hợp cụ thể đảm bảo phù hợp theo quy định. UBND các huyện, thành phố đã ban hành các văn bản về việc hướng dẫn xử lý các HTX không hoạt động, khó khăn trong giải thể, chưa đăng ký và tổ chức theo Luật Hợp tác xã năm 2012, đồng thời giao Phòng Tài chính - Kế hoạch, phối hợp với các cơ quan, đơn vị và UBND các xã, phường, thị trấn rà soát, đánh giá tình hình hoạt động của các HTX để củng cố lại và phát triển các HTX còn đang hoạt động cầm chừng, đánh giá chi tiết thực trạng các HTX không còn hoạt động trên địa bàn để hướng dẫn xử lý các HTX không hoạt động hoặc hoạt động không hiệu quả¹⁷.

2.4. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước đối với kinh tế tập thể

Hiện nay, công tác quản lý nhà nước về KTTT được tỉnh Lạng Sơn chú trọng quan tâm thực hiện. Việc thành lập và kiện toàn bộ máy quản lý nhà nước về KTTT, HTX thường xuyên được thực hiện. Đối với cấp tỉnh, cơ quan quản lý nhà nước về KTTT, HTX là Sở Kế hoạch và Đầu tư; Phòng đăng ký kinh doanh thuộc Sở Kế hoạch và Đầu tư trực tiếp nhận hồ sơ đăng ký liên hiệp HTX (loại hình quỹ tín dụng và liên hiệp HTX). Đối với cấp huyện, Phòng Tài chính - Kế hoạch huyện

¹⁷. Tổng số HTX ngừng hoạt động chờ giải thể có khó khăn, vướng mắc đã được xử lý là: 52 HTX. Trong đó: số HTX đã xử lý là 04 HTX, chưa xử lý là 48 HTX, tổng số tiền nợ chưa xử lý là 2.412.258.688 đồng

là cơ quan đăng ký HTX tại cấp huyện (cử 01 chuyên viên kiêm nhiệm theo dõi, tham mưu về KTTT, HTX trên địa bàn huyện); trực tiếp nhận hồ sơ đăng ký HTX, chi nhánh, văn phòng đại diện, địa điểm kinh doanh HTX; cấp, thay đổi, thu hồi giấy chứng nhận đăng ký HTX, giấy chứng nhận đăng ký hoạt động chi nhánh, văn phòng đại diện, địa điểm kinh doanh HTX; hướng dẫn HTX thực hiện các thủ tục về đăng ký, đăng ký thay đổi, thông báo thay đổi, tổ chức lại, giải thể đối với HTX. Đối với cấp xã cử 01 công chức kiêm nhiệm theo dõi, tham mưu cho UBND xã về hoạt động KTTT, HTX trên địa bàn.

Tỉnh đã thành lập Ban Chỉ đạo đổi mới, phát triển doanh nghiệp và nâng cao hiệu quả KTTT tỉnh và đưa ra quy chế hoạt động¹⁸. Hằng năm, Ban Chỉ đạo đổi mới và phát triển KTTT của tỉnh xây dựng kế hoạch và tiến hành kiểm tra ở cấp huyện và cơ sở nhằm đánh giá công tác chỉ đạo, điều hành và kết quả củng cố, phát triển KTTT ở các địa phương. Đồng thời chỉ đạo các cơ quan, đơn vị có liên quan thường xuyên tổng hợp, theo dõi KTTT trên địa bàn tỉnh; tham mưu ban hành nhiều chính sách hỗ trợ phát triển KTTT có hiệu quả như: chính sách hỗ trợ về đất đai, khuyến công, khuyến nông, xây dựng nông thôn mới, nguồn vốn cho các HTX sản xuất kinh doanh, thực hiện các mô hình thí điểm và nhân rộng các mô hình HTX phát triển có hiệu quả.

UBND các huyện, thành phố đã và đang tiếp tục rà soát, chuẩn hóa dữ liệu nội dung đăng ký HTX trên Hệ thống thông tin quốc gia về đăng ký HTX. Đảm bảo 100% các HTX được tích hợp đầy đủ thông tin trên cơ sở dữ liệu quốc gia; phối hợp với các cơ quan, đoàn thể huyện và UBND các xã, thị trấn tham mưu xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực quản trị đối với các cán bộ quản lý trong khu vực KTTT. Huy động, lồng ghép các nguồn kinh phí hỗ trợ đào tạo, bồi dưỡng đối với cán bộ quản lý chưa đạt tiêu chuẩn, chức danh, vị trí đang đảm nhiệm, nhất là Giám đốc, kế toán, kiểm soát.

2.5. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, xã hội - nghề nghiệp và Liên minh Hợp tác xã Việt Nam đối với phát triển kinh tế tập thể

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và các tổ chức chính trị - xã hội, xã hội - nghề nghiệp không ngừng tuyên truyền, vận động đề hội viên, đoàn viên và Nhân dân nắm chắc chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về KTTT; phối hợp tổ chức vận động, phát triển các loại hình KTTT.

Liên minh HTX tỉnh nâng cao được vai trò, trách nhiệm là tổ chức đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các tổ chức KTTT, giữ vai trò nòng cốt và thúc đẩy phát triển KTTT, làm cầu nối giữa Đảng và Nhà nước với thành phần KTTT, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, cũng như phát huy vai trò hướng dẫn, chia sẻ thông tin, vận động thực hiện các chính sách đối với KTTT.

¹⁸. Quyết định số 2420/QĐ-UBND, ngày 28/11/2018 của UBND tỉnh: do Phó Chủ tịch UBND tỉnh làm Trưởng ban và Giám đốc Sở Kế hoạch và Đầu tư là Phó Trưởng ban thường trực; các Phó Trưởng ban gồm Giám đốc các Sở Tài chính, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Chủ tịch Liên minh Hợp tác xã tỉnh; các sở, ngành khác là thành viên. Quyết định số 05/QĐ-BCĐ, ngày 10/01/2020 của Ban chỉ đạo về Quy chế hoạt động của Ban chỉ đạo, trong đó phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên.

Hội liên hiệp phụ nữ tỉnh Lạng Sơn đã tham mưu UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 94/KH-UBND, ngày 16/4/2023 về thực hiện Đề án “Hỗ trợ hợp tác xã do phụ nữ tham gia quản lý, tạo việc làm cho lao động nữ đến năm 2030” trên địa bàn tỉnh theo Quyết định số 01/QĐ-TTg ngày 03/01/2023 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Hỗ trợ hợp tác xã do phụ nữ tham gia quản lý, tạo việc làm cho lao động nữ đến năm 2030”; Kế hoạch số 235/KH-ĐCT, ngày 21/3/2023 của Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam thực hiện Quyết định số 01/QĐ-TTg, ngày 03/01/2023 của Thủ tướng Chính phủ, nhằm phát triển, củng cố, duy trì và nâng cao chất lượng hoạt động và phát triển các HTX do phụ nữ tham gia quản lý, điều hành, tạo nhiều việc làm cho lao động nữ trên địa bàn tỉnh; nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho thành viên và người lao động trong HTX.

3. Khó khăn, vướng mắc

- Công tác tuyên truyền, hỗ trợ HTX của một số chính quyền cấp huyện chưa kịp thời. Một số cơ quan chuyên môn của tỉnh chưa chủ động kịp thời tham mưu thực hiện hỗ trợ KTTT trên địa bàn tỉnh thuộc lĩnh vực phụ trách; còn lúng túng trong việc triển khai công tác đào tạo cán bộ quản lý nhà nước về KTTT. Chưa chú trọng, bồi dưỡng nâng cao trình độ cho cán bộ, công chức làm công tác quản lý nhà nước về KTTT.

- Các HTX trên địa bàn tỉnh còn khó khăn về nguồn lực, công tác quản trị, khả năng tiếp cận các chính sách, ứng dụng khoa học công nghệ, nâng cao chất lượng sản phẩm, tìm kiếm đối tác thị trường tạo đầu ra cho sản phẩm còn hạn chế.

- Các chính sách hỗ trợ, ưu đãi hiện nay đối với HTX được quy định tại nhiều văn bản khác nhau, trong khi khả năng hiểu biết pháp luật của cán bộ và xã viên HTX còn hạn chế, một số cơ quan cấp huyện chưa quan tâm và đẩy mạnh công tác tuyên truyền nên HTX không tiếp cận được với chính sách hỗ trợ của Nhà nước. Chính sách được ban hành nhiều nhưng chưa bố trí đủ nguồn lực để thực hiện nên hiệu quả chưa cao.

- Đối với nội dung xử lý dứt điểm các HTX ngừng hoạt động. Hiện tại các HTX trên địa bàn tỉnh còn tồn đọng các vấn đề về thành viên, cán bộ quản lý HTX, xác định giá trị tài sản, vốn góp của thành viên. Vì phương án sản xuất kinh doanh không khả thi và HTX hoạt động sản xuất kinh doanh không hiệu quả nên không duy trì hoạt động được. HTX nợ tiền của các thành viên, tổ chức, cá nhân và Nhà nước; giấy tờ, sổ sách không có hoặc bị thất lạc; có HTX tài chính không rõ ràng, minh bạch nên không thể thanh toán các khoản nợ và tiến hành làm thủ tục giải thể hoặc chuyển đổi HTX. Nhiều HTX không quan tâm đến việc giải thể tự nguyện HTX mà phó mặc cho các cơ quan quản lý hoặc không hợp tác đầy đủ để hoàn thiện thủ tục, hồ sơ giải thể HTX. UBND các huyện, thành phố chưa quan tâm thành lập Hội đồng giải thể bắt buộc HTX vì mất nhiều thời gian, liên quan đến nhiều đơn vị và kinh phí thực hiện, e ngại khiếu nại, khiếu kiện có thể xảy ra nên số lượng HTX ngừng hoạt động chờ giải thể ngày càng nhiều thêm.

IV. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP THỜI GIAN TỚI

1. Tiếp tục triển khai quán triệt, tuyên truyền sâu rộng, kịp thời các chủ trương, chính sách quan trọng của Đảng và Nhà nước về mục đích, ý nghĩa trong xây dựng và phát triển KTTT, HTX, nhất là HTX nông nghiệp; tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền, sự vào cuộc của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể và ủng hộ nhiệt tình của doanh nghiệp và nhân dân trong đổi mới, phát triển, nâng cao hoạt động của HTX trong giai đoạn mới; tăng cường các hoạt động truyền thông và hỗ trợ chuyển đổi số trong HTX.

2. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng trong việc phát triển KTTT, HTX. Bố trí cán bộ có đủ trình độ, năng lực thực hiện tốt chức năng nhiệm vụ quản lý nhà nước về KTTT, kịp thời triển khai thực hiện những chính sách hỗ trợ KTTT, HTX.

3. Củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động các HTX hiện có; thực hiện tốt các bước chuẩn bị xây dựng, phát triển các HTX mới đi đôi với hỗ trợ xây dựng tổ chức bộ máy, xây dựng phương án hoạt động đảm bảo chất lượng, thống nhất cao trong nội bộ thành viên trước khi tổ chức thành lập. Chú trọng hoàn thiện chuỗi giá trị sản phẩm nông nghiệp chủ lực gắn với các mô hình KTTT.

Hỗ trợ các tổ chức KTTT xây dựng, đăng ký nhãn hiệu, thương hiệu, chỉ dẫn địa lý, sản phẩm OCOP; xây dựng mô hình chuyển đổi số trong quản lý chương trình OCOP trên địa bàn tỉnh; phát triển các chuỗi giá trị nông sản hàng hoá gắn với liên kết sản xuất; xây dựng mô hình ứng dụng công nghệ cao vào chuỗi liên kết sản xuất, nâng cao giá trị nông sản theo hướng hữu cơ bền vững.

4. Phát triển hệ thống phân phối sản phẩm HTX, THT tại các thị trường, đặc biệt là kết nối hệ thống các siêu thị; khuyến khích phát triển liên kết hộ nông dân với các doanh nghiệp, HTX, THT; thường xuyên tổ chức các hoạt động xúc tiến thương mại, hỗ trợ HTX tham gia các hoạt động kết nối cung cầu; hỗ trợ HTX, THT tham gia các hội chợ, chương trình xúc tiến thương mại trong nước, quảng bá thông tin hình ảnh sản phẩm, kết nối giao thương trên môi trường mạng thông qua các sàn thương mại điện tử trong và ngoài nước.

Thực hiện tốt đề án lựa chọn, hoàn thiện, nhân rộng mô hình HTX kiểu mới hiệu quả giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh. Thực hiện có hiệu quả các chương trình hỗ trợ, chính sách ưu đãi tín dụng cho đối tượng KTTT, HTX, nhất là các mô hình HTX kiểu mới làm ăn có hiệu quả, HTX sản xuất, kinh doanh trong lĩnh vực nông nghiệp, nông nghiệp sạch, nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, HTX tham gia mô hình liên kết sản xuất theo chuỗi giá trị sản phẩm. Tập trung sản xuất hàng hóa theo thế mạnh của địa phương, nhất là các nhóm sản phẩm chủ lực của tỉnh nhằm bảo đảm đủ số lượng, tiêu chuẩn, chất lượng đáp ứng nhu cầu chế biến, xuất khẩu liên tục cho các doanh nghiệp.

5. Tăng cường kiểm tra, giám sát tình hình hoạt động KTTT, HTX để nắm sát tình hình, kịp thời tháo gỡ khó khăn vướng mắc và dự báo xu hướng phát triển; xây dựng và nhân rộng mô hình HTX kiểu mới tiêu biểu, hoạt động hiệu quả; theo dõi,

xuyên suốt quá trình hoạt động và thông qua các phong trào thi đua để phát hiện, bồi dưỡng, nhân rộng những mô hình mới, cách làm hiệu quả; thực hiện tốt công tác đánh giá, khen thưởng nhằm khích lệ các HTX.

V. KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT

1. Đề nghị các cơ quan Trung ương tiếp tục rà soát và ban hành đồng bộ, đầy đủ các văn bản hướng dẫn chính sách hỗ trợ, ưu đãi đối với KTTT như chính sách đất đai nhất là trong lĩnh vực nông nghiệp để hình thành các chuỗi sản xuất, ưu đãi về giá và thời gian cho thuê đất đối với các tổ chức KTTT.

2. Các chính sách tại Quyết định số 1804/QĐ-TTg, ngày 13/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ cơ bản phù hợp với nhu cầu hỗ trợ cho KTTT, HTX. Tuy nhiên, nguồn lực bố trí cho phát triển KTTT, HTX chưa tương ứng với mục tiêu đề ra và chưa phù hợp với điều kiện thực tế tại địa phương. Hiện nay nguồn vốn thực hiện chủ yếu sử dụng ngân sách địa phương và lồng ghép với các nguồn vốn khác nên rất khó triển khai thực hiện. Đề nghị Trung ương bố trí nguồn vốn riêng cho thực hiện hỗ trợ phát triển KTTT, HTX.

3. Đề nghị Bộ Kế hoạch và Đầu tư sớm ban hành văn bản hướng dẫn đối với những HTX không đủ thành phần của Hội đồng giải thể và không đủ thành phần hồ sơ giải thể theo quy định tại Luật Hợp tác xã. Đối với các vướng mắc liên quan đến nợ thuế hoặc vay vốn Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX, đề nghị ban hành hướng dẫn cụ thể đối với các trường hợp HTX cố tình không quan tâm, không hợp tác triển khai, gây khó khăn trong quá trình thực hiện.

Ban Thường vụ Tỉnh ủy Lạng Sơn trân trọng báo cáo.

Nơi nhận:

- Ban Kinh tế Trung ương,
- Ban cán sự đảng Bộ Kế hoạch và Đầu tư,
- Các ban đảng, đảng đoàn, ban cán sự đảng tỉnh,
- Các huyện ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc,
- Các sở, ban, ngành, MTTQ và các tổ chức CT-XH,
- Các đồng chí Ủy viên BCH Đảng bộ tỉnh,
- Lưu Văn phòng Tỉnh ủy.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
PHÓ BÍ THƯ THƯỜNG TRỰC**

Hoàng Văn Nghiệm